

**UNHCR
ACNUR**
Agência da ONU para Refugiados

LIVRÈ POU MIGRAN AK REFIJYE YO SOU MEI “MIKWOANTREPRENÈ ENDIVIDYÈL”

TI LIV SA A SÈVI POU MOUN KI GENYEN
TI ANTREPRIZ ENDIVIDYÈL YO

MEN REFERANS YO

- www.gov.br
- sebrae.com.br
- www8.receita.fazenda.gov.br

Antreprann se yon pi gwo inisyativ pou ouvri yon biznis: se yon bagay ki mande anpil kouraj, rekonstriksyon avèk lespwa. Pou moun ki migran ak refijye yo, antreprenarya reprezante yon opòtinite pou rekòmanse, pou transfòme eksperyans yo an opòtinite epi reafime idantite ou nan yon nouvo teritwa. Chak etap ki bay otonomi se tou yon etap ki bay nan diyite, enklizyon ak rekonesans richès ki egziste nan divèsite imen an. Konsa, SJMR ak antreprenarya mache men nan men, lè yo ankouraje opòtinite ki bay moun yo otonomi epi transfòme lavi moun yo.

KISA MEI LA YE?

Imajine ou ke ou genyen yon talan, tankou fè manje, koud rad (fè kouti), repare bagay ki gate oswa vann pwodui. MEI (Mikwoantreprenè Endividyèl) se yon opòtinite pou transfòme talan sa yo non yon biznis, yon fason senp epi ki an sekirite, san konplikasyon.

devni antreprenè pa vle di sèlman gen yon antrepriz. Se gen kouraj pou kreye yon lòt bagay, rezoud pwoblèm epi adapte tèt ou. Nou konnen ke ou, kòm migran oubyen refijye, ap fè fas ak defi espesyal — tankou baryè lang lan, difikilte pou jwenn kredi ak mank rezon kontak lokal yo — men ou pote tou yon gwo richès kiltirèl ak eksperyans ou, ki se yon valè diferansyèl enpòtan. MEI egziste pou soutni moun tankou ou, pou ede ou grandi nan peyi Brezil.

MEI te kreye atravè Lwa Konplemantè 128/08 epi li te entegre nan Lwa Jeneral Mikwo ak Ti Antrepriz yo (Lwa Konplemantè 123/06), sa ki pèmèt formalizasyon antreprenè ki travay pou kont yo.

KI TIP DE MOUN KI KAPAB ITILIZE MEI?

Nenpòt moun ki travay pou kont li ka fè biznis li epi peye yon ti valè a INSS pou garanti pansyon ou, epi konsa ou vin gen antrepriz prive ou.

Li nesèsè pou moun nan regilarize sitiyou li nan peyi Brezil: CPF ak dokiman idantite ke Lapolis Federal la bay la dwe ajou. Dokiman sa yo valab pou ouvèti MEI la:

- Kat Nasyonal Anrejistremman Migratwa (CRNM)
- Dokiman Pwovizwa Anrejistremman Nasyonal Migratwa (DPRNM)
- Pwotokòl Demann Refij

AKTIVITE KI OTORIZE

Genplis pase 500 aktivite MEI ouka realizetankoumikwo-antreprenè endividyèl. MEIka anrejistre yonaktivite prensipal epirivejiskakenz (15) aktivite segondè. Konsilte aktivite ki otorize yo atravè kòd QR:

Consulta las actividades permitidas a través del código QR:

MOUN SA YO PA KA ITILIZE MEI

- Moun ki resevwa benefis BPC/LOAS (Benefis Asistans Sosyal Kontini / LwaÒganik Asistans Sosyal) oswa responsab legal yo;
- Moun ki resevwa pansyon pou andikap;
- Pansyonè ak fonksyonè piblik federal ki an aktivite, paske kritè yo ka varye dapre lejislasyon leta oswa minisipal la;
- Etranje ki gen viza pwovizwa;
- Moun ki pwopriyetè, patnè oswa administratè yon lòt antrepriz.

AKTIVITE KI OTORIZE, AK EKSEPSYON:

- Moun ki resevwa asirans chomaj: yo ka vin fòmèl kòm MEI, men yo pral pèdi benefis la apati mwa ki vin apre fòmalizasyon an.
- Moun ki anrejistre sou CLT: yo ka vin fòmèl kòm MEI, men si yo revoke yo san rezon valab, yo p ap gen dwa resevwa asirans chomaj.
- Moun ki resevwa èd pou maladi: yo ka vin fòmèl kòm MEI, men yo pral pèdi benefis la apati mwa fòmalizasyon an.
- Responsab legal (tutè): yo ka vin fòmèl kòm MEI depi yo pa resevwa benefis BPC/LOAS; sa vle di, sèlman moun ki resevwa pansyon sivivan.
- Moun ki resevwa Bous famiyal: enskripsyon kòm MEI (Mikwo-Antreprenè Endividyèl) pa vle di anile pwogram Bous fanmi an, sòf si revni fanmi an ogmante epi li depase limit pwogram nan.

Li enpòtan pou mete aksan sou ane ouvèti **CNPJ** ou a, limit revni anyèl la dwe egal oswa pi ba pase R\$ 81.000,00 (katreven-uit mil reyèl), oswa R\$ 6.750,00 (sis mil sèt san senkant reyèl) chak mwa.

Sa vle di ke si ou ouvè biznis ou nan mwa out, revni ou nan ane a dwe rive jiska R\$ 33.755,00 (5 mwa × R\$ 6.750,00 = R\$ 33.755,00).

1 Li dwe **rete** nan peyi a – li dwe genyen yon prèv de rezidans.

2 Li gen dwa anplwaye sèlman yon sèl moun.

3 Li **pa ka** patnè lòt antrepriz, direktè oswa pwopriyetè yon lòt antrepriz.

4 Li dwe gen yon CNAE ki konpatib ak aktivite ekonomik li ap devlope a. (CNAE: Classificação Nacional de Atividades Econômicas. An kreyòl: Klasifikasyon nasyonal aktivite ekonomik yo).

Sistèm Nasyonal Klasifikasyon Aktivite Ekonomik (CNAE) se yon sistèm de kòd ke yo itilize pou klase aktivite ekonomik yo nan peyi Brezil. Li detèmine ki aktivite yo pral fèt epi konbyen taks chak mwa moun nan dwe peye.

TOUT DEMANN YO
AP FÈT ATRAVÈ
PLATFÒM SA A:

www.gov.br

KISA KI SE GOV.BR?

Se pòtal dijital Gouvènman Federal la ki reini plizyè sèvis dijital gouvènman an. Avèk yon kont gov.br, ou ka jwenn aksè nan sèvis **INSS**, kat travay la ak asirans chomaj.

Chak sèvis piblik mande yon nivo sekirite gov.br (Bwonz, Ajan ak Lò), ke ou ka ogmante lè ou swiv enstriksyon ki disponib andedan pòtal la.

KI MOUN KI KA GENYEN SÈVIS GOV.BR?

NENPÒT MOUN KI GENYEN CPF

Obligasyon ak responsabilite yo

Kòm MEI genyen kèk obligasyon; youn nan obligasyon prensipal ki pi enpòtan yo se peye **DAS** la.

DAS (Dokiman Ranmase Simples Nasyonal) se dokiman ki reprezante frè inik ke MEI la dwe peye. Valè aktyèl DAS la varye ant 82,05 ak 87,05 reyèl, selon aktivite ekonomik **MEI** la ap fè.

Peye taks	Valé	Okipasyon
INSS	5% salé minimòm atyèl	Okipasyon general MEI tab
ICMS	R\$ 1,00	Kòmès e indistri
ISS	R\$ 1,00	Prestasyon de sèvis

ICMS (Taks sou Sikilasyon Machandiz ak Sèvis) ak **ISS (Taks sou Sèvis)** — se taks yo mete sou vant sèvis (ISS) ak sou vant pwodwi (ICMS).

INSS (Enstiti Nasyonal Sekirite Sosyal) se yon enstitisyon piblik ki gen misyon pou jere epi aplike politik Sekirite Sosyal peyi a, pandan li garanti pèyman benefis yo pou asire yo ak moun ki depann de yo. Kontribisyon yo bay INSS la varye selon kategori kontribyab la ak revni li.

Titilè MEI la ap kontribye ak **5% sou salè minimòm ki an vigè a**. Nan ana **2026** la, salè baz la se R\$ 1.621,00; kidonk MEI la ap peye chak mwa **R\$ 81,05 + ISS/ICMS**.

Anplis de sa, gen lòt obligasyon tou ke moun ki louvri **MEI** a dwe respekte, tankou:

- Emisyon Fakti lè yo fè tranzaksyon ak lòt **CNPJ** — oswa lè yon **CPF** mande sa;
- Konsève fakti acha ak vant yo pandan 5 ane
- Deklarasyon Anyèl Senplifye pou Mikwo-Antreprenè Endividyèl (**DASN-SIMEI**). Yon fwa pa ane, ou bezwen enfòme konbyen biznis ou te fè kòm revni.

KISA KI SE DEKLARASYON ANYÈL SENPLIFYE DE MICROANTREPRENÈ ENDIVIDYÈL (DASN-MEI)?

Se prezantasyon revni yo bay Resèt Federal pou tout lajan yo te jwenn pandan ane a.. Ou dwe deklare revni brit anyèl antrepriz ou a, sa vle di tout lavant ak/oswa tout sèvis ou te bay pandan ane a. Deklarasyon an fèt atravè Pòtal Antreprenè a (Portal do Empreendedor).

KIJAN MEI LA KA EDE W?

Lè ou vin fòmèl avèk MEI, ou jwenn plizyè dwa ak benefis sa yo:

Ou ka vann bay plis moun ak plis antrepriz: ou pral gen yon CNPJ (dokiman ofisyèl antrepriz ou a), sa ki bay plis kredibilite.

Aksè ak kredi: li pi fasil pou jwenn prè nan bank piblik (tankou Kès ekonomik (Caixa Econômica) oswa Bank Brezil (Banco do Brasil), ak tout enterè ki pi ba.

Dwa pou gen yon anplwaye: ou ka anrejistre yon anplwaye pou ede w nan biznis ou.

Mwens taks: ou egzante de plizyè taks federal epi ou peye yon frè inik ak pri ki ba chak mwa.

Sipò teknik gratis: Sebrae ofri konsèy ak kou pou ede w aprann negosye, achte pwodwi epi jere biznis ou.

Dwa pou patisipe nan apèl dòf piblik (licitasyon).

Benefis Sekirite Sosyal (Previdans Sosyal).

Dwa ak: CNPJ, Sètifika Mikwo-Antreprenè Endividyèl, Anrejistreman Minisipal ak Anrejistreman Eta.

Prè revni: atravè deklarasyon anyèl revni (faturman) biznis la.

ENFÒMALITE KI BAY DEZAVANTAJ:

Difikilte pou jwenn kredi, finansman ak lòt sèvis finansye: sa fè moun nan limite sèlman ak kredi pèsònèl, ki anjeneral gen tou denterè pi wo ak kondisyon ki mwens favorab. Antrepriz enfòmèl pa bay garanti epi pa gen bon ekilib ant revni ak kapasite pou peye.

Sezi pwodwi sèvis la epi fèmen biznis la: akòz enspeksyon fiskal, previdansyèl ak sanitè.

Difikilte pou gen yon kwasans dirab: paske sa konplike relasyon ak kliyan yo, founisè epi ak mache a, li limite devlopman biznis la.

Mank kredibilite devan konsomatè yo: fòmalizasyon an bay konfyans, sekirite ak transparans, ni pou antreprenè a ni pou kliyan li yo.

Èske moun yo ki resevwa bous fanmi an ap pèdi benefis la lè yo fè pati MEI?

NON

Bolsa Família an se yon benefis gouvènman brezilyen an bay fanmi ki nan sitiyaasyon de ekstrèm vilnerabilite ekonomik. Objektif li se **garanti yon revni minimòm pou fanmi ki pi vilnerab yo, epi ankouraje aksè ak sèvis esansyèl** tankou lasante, edikasyon ak asistans sosyal, konsa li ede diminye povrete ak inegalite sosyal.

Kounye a, **Bolsa Família** an peye fanmi ki gen revni chak mwa pou chak moun ki pa depase **R\$ 218,00 (desan dizwit reyèl)**. Pou kalkile revni fanmi an pa moun, yo ajoute tout revni fanmi an epi yo divize pa kantite manm fanmi an. Li posib ke, akòz travay ou, oswa biznis ou, revni fanmi an ogmante epi li depase limit R\$ 218,00 pou chak moun. Nan ka sa a, ou pral resevwa mwaye benefis Bous Fanmi an pandan yon peryòd de 24 mwa, depi revni fanmi an pa depase mwaye ($\frac{1}{2}$) salè minimòm lan pou chak moun (an 2026, R\$ 810,50).

Après peryòd sa a, ou ka retire nan pwogram nan. Sepandan, si revni fanmi an tounen nan limit pwogram nan, sa vle di menm R\$ 218,00 inisyal yo, ou pral gen priyorite pou resevwa fanmi ankò (Bolsa Familiar).

Si ou vle fè epi louvri yon biznis kòm mikwo-antreprenè endividyèl (MEI), sa pa vle di ke li obligatwa ke revni fanmi an ap ogmante touswit.

Après ou vin fè pati MEI, sonje deklare konbyen lajan ou te touche a travè biznis ou lè w ap mete ajou Cadastro Único ou.

Pou moun ki se MEI, li enpòtan pou separe revni pèsònèl ak revni (faktirasyon) biznis la. Nan ka sa a, li nesesè pou pran faktirasyon MEI la epi retire depans biznis la, tankou pa egzanp:

- Lwaye espas kote w ap travay la
- Pèyman dlo, kouran ak/oswa entènèt biznis la
- Salè anplwaye yo, si gen anplwaye
- Lajan ki rezève pou “kès” biznis la
- Lajan ki investi nan biznis la oswa ki investi sou non CNPJ a
- Lajan ki investi nan estòk (machandiz)
- Acha materyèl oswa ekipman pou biznis la, tankou pa egzanp yon machin
- Valè pèyman chak mwa a (DAS-MEI). Nan rezime, ou dwe mete sou papye tout lajan ki antre epi tout lajan ou retire nan biznis la.

Montan lajan ki rete a se vrè revni moun ki se MEI la, e se valè sa a ki dwe konsidere pou kalkile revni fanmi an.

Sistèm **Cadastro Único** (anrejistremen inik) la gen mekanism pou kontwole revni, konsa yon ogmantasyon revni ki fèt pou yon ti tan oswa okazyonèl pa afekte resevwa benefis yo ni patisipasyon nan pwogram sosyal yo.

Ranpli Rapò Mansyèl Faktirasyon MEI la ap ede ou kalkile revni ou kòrèkteman. Si ou gen dout sou kijan pou kalkile revni ou separe de faktirasyon biznis la, chèche yon Sebrae ki tou prè ou oswa rele nan nimewo sa a: **0800 570 0800**. Genyen tou enfòmasyon ki disponib sou sit la: www.sebrae.com.br.

Li enpòtan pou mete aksan sou lefèt ke pwogra Bous Fanmi na (Bolsa Família) se yon èd tanporè pou kapab ede fanmi yo sòti nan povrete ekstrèm, nan objektif pou, avèk le tan, yo pa bezwen èd sa a ankò. **Objektif pwogram nan, sou yon tan ki long, se pou fanmi yo vin endepandan epi jiskaske yo pa bezwen pwogram nan ankò.**

PREKOSYON AK KONSEY

Pran prekosyon ak chaj ki pa kòrèk ak fwod ki pwofite mank de eksperyans pou moun ki fè pati MEI. Toujou verifiye otantisite korespondans yo ak fakti oswa pèyman yo voye ba ou. Paske gen kèk enfòmasyon ki piblik, tankou adrès imel ki anrejistre nan CNPJ biznis la, anpil konpayi voye chaj ki pa dwe fèt oswa eseye fè ou peye pou sèvis yo.

Toujou kenbe yon anrejistremen revni ak depans: li enpòtan pou note konbyen lajan ki antre ak konbyen ki soti. Lè ou suiv sa regilyèman, ou ka wè kijan biznis ou ap mache. Avèk enfòmasyon sa yo, ou ka planifye pi byen.

Kont labank separe: li rekòmande pou w gen yon kont pèsònèl ak yon kont labank pou biznis la. Sa fasilite jesyon finansye ou a.

Li enpòtan pou antreprenè a konprann ke lajan biznis la se pou biznis la, li pa dwe melanje ak lajan pèsònèl.

Separe salè ou: lajan ou retire pou itilizasyon pèsònèl ou rele prò-laLi defini yon montan ki jis pou travay ou fè a epi peye tèt ou chak mwa. Sonje konsidere prò-labò a kòm yon depans fiks nan biznis la.

Kou sou fòmasyon pwofesyonèl: pwofite kou ak fòmasyon yo ofri sou entènèt oswa an pèsòn pa enstitisyon tankou SEBRAE, pou kapab amelyore epi devlope konpetans ou ankou: nan jesyon, marketing, lavant, ak anpil lòt domèn.

Toujou rete ajou ak lejislasyon an: souvan gen chanjman nan lwa yo san nou pa remake sa. Li enpòtan tou pou w toujou konnen valè salè minimòm nan, paske sa ap ede ou pi byen òganize finans ou.

Anplis de sa, pwopriyetè biznis la ka resevwa yon pati nan pwofi yo, lè antrepriz la deja gen bon kondisyon finansye pou pataje pwofi sa yo.

Depans yo se resous yo itilize nan antreprenarya a pou achte pwodwi oswa anboche sèvis ki nesesè pou pwodiksyon epi pou jere biznis la.

- Si peyman lwaye a sòti nèt nan lajan biznis la, li ka konsidere kòm yon depans biznis, paske se nan lajan sa a ke peyman pèsonèl ou ap sòti.
- Si lwaye a peye sèlman an pati ak lajan biznis la, se sèlman pati sa a ki ka konsidere kòm depans biznis la.

Depans ki fiks yo: se depans yo peye chak mwa, menm si pa gen lavant. Egzanp: lwaye, dlo, kouran ak telefòn.

Depans ki genyen varyete: se depans ki chanje selon pwodiksyon an oswa lavant yo.

Egzanp: anbalaj, twal, materyèl de kouti, ak engredyan.

OU PA POU KONT OU!

Peyi Brezil ofri chemen (bay posibilite) pou moun ki vle fè biznis ak diyite epi ak sekirite.

Kòm MEI, ou kòmanse piti, men ak gwo posiblite. E sonje byen: ou pote ak ou kilti, talan ak volonte pou avanse. Sa a se kòmansman yon bagay ki ka chanje lavi ou pou tout tan!

Portal do Empreendedor (Pòtay Antreprenè a) – sit ofisyèl Gouvènman an pou tout sa ki gen rapò ak MEI. Li ofri enfòmasyon konplè sou kijan pou enskri, obligasyon yo, avantaj yo, ak anpil lòt bagay.

Sit: www.gov.br/empresas-e-negocios/pt-br/empreendedor.

Sebrae: enstitisyon ki ofri fòmasyon ak sipò teknik pou antrepriz yo, enkli MEI yo.

Sit: sebrae.com.br/sites/PortalSebrae/mei#banner-sobremei.
YouTube: <https://www.youtube.com/@Sebrae/videos>

ENFÒMASYON ADISYONÈL

**Estati Nasyonal
Mikroantrepriz ak Antrepriz
Ti Gwosè**

- Lwa Konplemantè N° 123, 14 Desanm 2006

